

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1782/2025
18.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Виолета Младеновић, адвокат у ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Златимир С. Стевановић, адвокат у ..., ради законског издржавања, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 221/24 од 17.09.2024. године, у седници одржаној дана 18.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 221/24 од 17.09.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Основни суд у Лесковцу је пресудом П2. 66/2024 од 12.03.2024. године одбио као неоснован прецизирани тужбени захтев тужиље АА из ... да се тужена ББ из ... обавезе да учествује у издржавању тужиље новчаним износом од 17.000,00 динара месечно и то сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, посредством поште, почев од дана подношења тужбе 18.05.2022. године па све док постоје законски услови који ову обавезу мењају или укидају, одлучио да тужиљу ослободи плаћања судске таксе за тужбу и одлуку, и обавезао тужиљу да на име трошкова парничног поступка туженој исплати износ од 54.000,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж-221/24 од 17.09.2024. године укинуо пресуду Основног суда у Лесковцу 2П2.бр.66/24 од 12.03.2024. године у ставу првом и трећем, и пресудио тако што је делимично усвојио тужбени захтев тужиље и обавезао тужену да учествује у издржавању тужиље новчаним износом од 7.000,00 динара месечно и то сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, посредством поште, почев од дана подношења тужбе 18.05.2022. године па све док постоје законски услови који ову обавезу мењају или укидају, док је за део захтева преко досуђеног износа па до затражених 17.000,00 динара месечно тужбени захтев одбио. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 108.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде у ставу другом и трећем изреке, тужена је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права, са предлогом да Врховни суд преиначи побијану одлуку и одбије тужбени захтев и да применом члана 207. Породичног закона одлучи да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Тужила је поднела одговор на ревизију. Тражила је накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 10/23, у даљем тексту ЗПП) и одлучио да ревизија тужене није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Тужена не указује одређено на битне повреде одредаба парничног поступка.

Према чињеничном стању утврђеном од стране другостепеног суда, на основу расправе одржане пред тим судом, тужила, је ћерка тужене. Тужила и њен брат ВВ су рођени у браку тужене и сада пок. ГГ. Брачна заједница родитеља је фактички прекинута у току 2015. године. Односи између странака су нарушени, те између њих није било никаквих контаката. Тужила је, након завршене средње школе, уписала ... факултет у Нишу као самофинансирајући студент. Тада је за закуп и режијске трошкове месечно издвајала око 150 евра. Након што је прешла на финансирање из буџета, остварила је право на дом, где је за услуге плаћала 2.800,00 динара месечно, колико плаћа и у време првостепеног пресуђења. Мораће да напусти дом 30.09.2024. године јер је студирала једну годину дуже у односу на редовне студије. Мензу је плаћала 9.000,00 динара месечно, а за уџбенике је на годишњем нивоу издвајала око 500 евра. Није корисник студентског кредита. Њена је процена да јој је на месечном нивоу за подмиривање потреба довољан износ од 400 до 450 еура, за набавку уџбеника, исхрану, набавку гардеробе, обуће, трошкова превоза. Трошкове студирања плаћали су јој сада пок. отац, тетка и баба по оцу, као и брат ВВ који је засновао радни однос како би обезбедио средства за своје и тужилино даље школовање. Надаље ће имати издатке око консултација везано за испите, припрему дипломског рада и самих испита, јер су редовна предавања завршена. У вези са тим имаће и трошкове превоза. Додатно не зарађује, јер као корисник дома не сме да ради пошто то води губитку права на смештај у дому, али је здрава и радно способна. Од дана фактичког прекида брачне заједнице, тужена није учествовала у њеном издржавању. Тужена је након фактичког прекида брачне заједнице, 2015. године, живела код својих родитеља у ..., али сада живи у изнајмљеном стану и за закуп и режијске трошкове издваја 50 евра и 2.500,00 динара месечно. Први пут је засновала радни однос 2021. године на пословима у дому за стара лица у ..., где месечно остварује минималну зараду у износу од 40.000,00 динара, друге приходе нема. Плаћа и трошкове превоза за одлазак и долазак са посла у износу од 7.000,00 динара месечно, док јој послодавац за путне трошкове месечно исплаћује износ од 4.000,00 динара. Све до заснивања радног односа, тужена је издржавана од стране својих родитеља. Након смрти супруга, оца тужиле, тужена као супруга пок. ГГ се одрекла права на наслеђе које јој по закону припада у корист своје

деце, са намером да такав њен гест доведе до нормализације односа између ње и деце па због наведеног она не поседује имовину у свом власништву. Предмет наслеђивања је била непокретна имовина, између осталог и породична стамбена зграда са два помоћна објекта. Због природе посла ... у дому за стара лица, и чињенице да посао обавља у сменама које трају по 12 часова, као и здравствених проблема неуролошке природе, није у могућности да обавља било какве додатне послове.

Другостепени суд је на основу утврђеног чињеничног стања, применом материјалног права, одредаба члана 8. став 1, члана 68, члана 155. став 2. и 4. члана 160. став 3. Породичног закона, закључио да је тужбени захтев делимично основан, те одредио обавезу тужене да доприноси издржавању тужиље месечним износом од по 7.000,00 динара, налазећи да ће тим износом тужена моћи да учествује и да омогући тужиљи делимично задовољење минималних потреба које има, а да при томе не угрози своју егзистенцију.

Врховни суд оцењује наводе ревизије неоснованим. Другостепени суд је правилно ценио утврђене чињенице од значаја за испуњеност услова за издржавање тужиље од стране тужене. Према одредби члана 73. Породичног закона, родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним тим законом. Према одредби члана 155. став 2. Породичног закона, пунолетно дете које се редовно школује има право на издржавање од родитеља сразмерно њиховим могућностима, а најкасније до навршене 26. године живота. Према члану 160. Породичног закона, издржавање се одређује према потребама повериоца и могућности дужника издржавања при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1), потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.). Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.) Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за хранење, односно за лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом (став 4.). Према члану 162. став 3. Породичног закона ако је поверилац издржавања дете висина треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Према наводима ревизије, као што произилази и из утврђених чињеница, није спорна потреба тужиље за издржавањем од стране мајке, овде тужене, нити обим и висина износа за задовољавање тих потреба. Ревидент оспорава правилност примене материјалног права истицањем чињенице да тужена не поседује покретну и непокретну имовину, висину њене зараде и немогућност да обавља допунску делатност, што јесте утврђено у склопу чињеничног стања. Надаље, позивом на одредбе члана 155. став 4. Породичног закона, према којим нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеља, истиче да код чињенице да се тужена одрекла наслеђа у корист тужиље и сина, прихватање захтева тужиље за издржавање представља очигледну неправду за тужену, која, притом, не може да доприноси издржавању тужиље без опасности по сопствену егзистенцију. Ови наводи ревизије не стоје, ценећи све утврђене околности.

Обавеза родитеља на издржавање и обавеза пунолетног детета да се редовно школује су у корелацији и међусобно се условљавају. То значи да из законске обавезе родитеља, да према својим могућностима издржава пунолетно дете које се редовно школује, произилази обавеза пунолетног детета да на време извршава своје школске обавезе. Из чињеница утврђених у поступку, произилази да је тужиља студент који редовно извршава своје обавезе. Тужиља је млада и здрава особа која би могла сопственим радом да допринесе издржавању, што је и другостепени суд узео у обзир код одмеравања доприноса тужене издржавању тужиље. Треба узети у обзир и да је тужиља на завршној години студија те да би запослењем могла да одужи завршетак школовања. Са друге стране доприносом у издржавању тужиље у износу од 7.000,00 динара месечно, неће се угрозити егзистенција мајке. Околност да се тужена одрекла наследног дела на непокретностима које чини заоставштину иза покојног оца тужиље, као гест добре воље за нормализацијом односа са децом, није од значаја за постојање потребе за новчаним доприносом у издржавању тужиље, нити за оцену правичног износа доприноса. Из наведених разлога, наводи ревидента којим указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право из члана 155. став 4. Породичног закона, неосновани су, јер овако одређеним доприносом у издржавању тужиље, није остварен стандард „очигледне неправде за родитеља“.

Наводи ревидента који се тичу одлуке о трошковима поступка, неосновани су, с обзиром да у породичним споровима, у које спада и питање издржавања детета, суд одлучује по слободној оцени, узимајући у обзир разлоге правичности. Стим у вези је другостепени суд ценећи успех тужиље у овој парници, обавезао тужену да тужиљи накнади стварне трошкове који су били потребни да се са успехом оствари тражена судска заштита, док чињеница да се другостепени суд није изричито позвао на одредбу члана 207. Породичног закона, не значи да се приликом доношења одлуке није водио разлозима правичности, имајући у виду све утврђене околности.

Са изнетог нису основани разлози због којих је ревизија изјављена, нити има разлога са којих побијана пресуда не би била правилна, на које Врховни суд пази по службеној дужности, то је на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучено као у изреци пресуде.

Одлука као у ставу другом изреке пресуде донета је применом члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, јер трошкови на име састава одговора на ревизију нису неопходни ради вођења парнице.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић